

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-548-8-41>

**COMMUNICATIVE APPROACH  
TO FOREIGN LANGUAGE LEARNING BY STUDENTS  
OF NON-PHILOLOGICAL SPECIALTIES**

**КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ  
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ  
НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

**Pryimak L. B.**

*Candidate of Philological Sciences,  
Associate Professor,  
Associate Professor at the Department  
of Foreign Languages  
and Country Studies  
Vasyl Stefanyk Precarpathian National  
University  
Ivano-Frankivsk, Ukraine*

**Приймак Л. Б.**

*кандидат філологічних наук, доцент,  
доцент кафедри іноземних мов  
і країнознавства  
Прикарпатський національний  
університет імені Василя Стефаника  
м. Івано-Франківськ, Україна*

Навчання іноземної мови є важливою складовою сучасної освіти, адже воно сприяє розвитку мовної та комунікативної компетентності студентів. Зі свого боку, застосування ефективних методів і підходів до навчання дозволяє студентам не тільки вдосконалювати мовні навички, але й успішно інтегрувати іноземну мову в їхню професійну та особисту практику.

Зокрема, комунікативний підхід акцентує увагу на створенні реалістичних ситуацій, де студенти можуть безпосередньо застосовувати набуті знання. Це дозволяє сформувати практичну орієнтацію навчання, де важливо не лише володіти мовними засобами, але й вміти використовувати їх у реальних комунікаціях. Наприклад, під час вивчення іноземної мови студенти можуть брати участь у рольових іграх, де змодельовують ситуацію спілкування з клієнтом або партнером у межах їхньої професійної діяльності. Такий підхід стимулює активну участь студентів в освітньому процесі, що допомагає розвивати їхні навички говоріння, слухання та письма в умовах, наближених до реальних.

Ключовим є також забезпечення належного мовного середовища та ресурсів, що сприятимуть максимальному використанню іноземної мови в процесі навчання. Комунікативний підхід передбачає опанування іноземної мови через активне спілкування та відтворення реальних мовленнєвих ситуацій, з урахуванням професійних потреб конкретних груп студентів. Згідно з цим підходом, навчання стає

максимально ефективним завдяки спрямованості на практичне застосування мови, зокрема без використання рідної мови в освітньому процесі [1, с. 15].

Для досягнення цієї мети важливо застосовувати різноманітні методи та техніки, що сприяють ефективній взаємодії студентів іноземною мовою. Серед таких методів є рольові ігри, дебати, а також виконання практичних завдань, що моделюють професійні ситуації. Це дозволяє створити природне мовленнєве середовище, яке стимулює активне використання іноземної мови в реальних умовах. Водночас важливо адаптувати навчальні матеріали до специфіки кожної професії, що дозволяє забезпечити релевантність і підвищити ефективність навчання. Така адаптація сприяє розвитку комунікативних навичок і здатності швидко та коректно реагувати на різноманітні ситуації.

В основі комунікативно орієнтованого підходу лежить формування іншомовної комунікативної компетентності, яка включає лінгвістичну, соціолінгвістичну та дискурсивну компетенції. Лінгвістична компетенція охоплює знання лексики, граматики, фонетики та орфографії, тоді як дискурсивна забезпечує здатність адаптувати мовні конструкції до різних комунікативних ситуацій. Соціолінгвістична компетенція важлива для правильного застосування мовних навичок у контекстах, що включають функціональні стилі та ідіоми. При цьому врахування професійних потреб студентів сприяє їхній мовній та комунікативній гнучкості, що важливо для успішної реалізації освітнього процесу [1, с. 16].

Важливою складовою успішної реалізації комунікативного підходу є інтеграція когнітивних стратегій в освітній процес. Ці стратегії допомагають студентам не лише засвоювати нову лексику, але й ефективно застосовувати її в різноманітних мовних контекстах. Когнітивний підхід сприяє розвитку абстрактного мислення, що є важливим для глибшого розуміння мовних структур і їхнього застосування в реальних ситуаціях. Наприклад, під час вивчення термінології у сфері менеджменту студенти можуть створювати концептуальні карти, що пов'язують терміни з іншими поняттями. Це дозволяє їм краще зрозуміти взаємозв'язки між поняттями та ефективно застосовувати їх у професійних ситуаціях. Такий підхід не лише полегшує запам'ятовування термінів, але й дає змогу зрозуміти їх значення в контексті реальних бізнес-стратегій та управлінських рішень.

Когнітивно-комунікативний підхід має також важливе значення для розвитку лексичної компетенції, де когнітивні стратегії допомагають студентам ефективно запам'ятовувати лексику, пов'язану з конкретними текстами та комунікативними цілями. Семантичні мережі сприяють організації пізнавальних процесів та формуванню значень слів без

використання рідної мови, що дозволяє досягти коректності в розумінні та застосуванні лексичних одиниць [2, с. 38]. Цей підхід також має велике значення для розвитку критичного мислення та аналітичних здібностей студентів, оскільки вони повинні виявляти логічні зв'язки між словами та визначати їхні значення в конкретному контексті. Когнітивні стратегії не тільки дозволяють створювати семантичні мережі, але й ефективно використовувати їх для збагачення словникового запасу та вдосконалення мовленнєвих навичок. Наприклад, студенти можуть створювати асоціативні картки, що допомагають швидше запам'ятовувати нову лексику за допомогою візуальних зв'язків між словами та їхніми значеннями. Це, зі свого боку, дозволяє студентам швидко реагувати на мовленнєві запити, забезпечуючи точність та адекватність у комунікації.

Водночас комунікаційний підхід сприяє розвитку навичок говоріння, читання та письма, даючи студентам можливість інтерпретувати сенси, вибирати письмовий формат та здійснювати семантичний аналіз лексичних одиниць. Ситуативний характер навчання є ефективним інструментом мовленнєвої мотивації, що допомагає студентам розвивати здатності до перефразування, комбінування та ініціативного висловлювання. В результаті формуються металінгвістичні компетенції, які включають синтаксичну, дискурсивну та соціальну доцільність і адекватність [3, с. 34].

Таким чином, відзначимо, що комунікативний підхід до вивчення іноземної мови є важливим аспектом навчання студентів нефілологічних спеціальностей, оскільки він забезпечує ефективне освоєння мовних навичок через інтерактивні методи, що орієнтовані на практичне застосування мови в реальних життєвих і професійних ситуаціях. Такий підхід дозволяє студентам не лише вивчати граматичні правила та лексичні одиниці, але й активно застосовувати мову для досягнення конкретних комунікативних цілей, що важливо для їх професійного розвитку. Це, зі свого боку, сприяє глибшому розумінню значення мови в контексті їхніх майбутніх професій.

### Література:

1. Преснер Р. Комунікативно орієнтований підхід до навчання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах. *Наукові записки. Серія : Педагогіка*. 2017. № 4. С. 12–19.
2. Романчук С. Роль когнітивно-комунікативного підходу у вивченні іноземних мов студентами. *International Science Journal of Education and Linguistics*. 2023. Vol. 2, No. 6. Pp. 34–47.

3. Гордієнко Ю. Комунікативний підхід до формування металінгвістичних компетенцій у студентів нефілологічних спеціальностей. *Педагогічний дискурс*. 2022. № 32. С. 28–35.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-548-8-42>

**STUDENT-CENTERED TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES  
AT UKRAINIAN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION  
IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN PRACTICES**

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ  
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ  
ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАКТИК**

**Rakhno M. Yu.**

*Candidate of Philological Sciences,  
Associate Professor,  
Associate Professor at the Department  
of English and German Philology  
Poltava V. G. Korolenko National  
Pedagogical University  
Poltava, Ukraine*

**Рахно М. Ю.**

*кандидат філологічних наук, доцент,  
доцент кафедри англійської та  
німецької філології  
Полтавський національний  
педагогічний університет імені  
В. Г. Короленка  
м. Полтава, Україна*

**Shramko R. H.**

*Candidate of Philological Sciences,  
Associate Professor,  
Associate Professor at the Department  
of English and German Philology  
Poltava V. G. Korolenko National  
Pedagogical University  
Poltava, Ukraine*

**Шрамко Р. Г.**

*кандидат філологічних наук, доцент,  
доцент кафедри англійської та  
німецької філології  
Полтавський національний  
педагогічний університет імені  
В. Г. Короленка  
м. Полтава, Україна*

**Kononenko V. V.**

*Candidate of Historical Sciences,  
Associate Professor,  
Associate Professor at the Department  
of Romano-Germanic Philology  
Poltava V. G. Korolenko National  
Pedagogical University  
Poltava, Ukraine*

**Кононенко В. В.**

*кандидат історичних наук, доцент,  
доцент кафедри романо-германської  
філології  
Полтавський національний  
педагогічний університет  
імені В. Г. Короленка  
м. Полтава, Україна*